

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

26. An qui prior tulit suffragium, antequam sufficiens numerus esset
donativo iniquo suffragatur, teneatur ad restitutionem, etiamsi certo sciret
sequentes in eandem partem ituros? Et quid faciendum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

De Comitiis seu Parlam. Ref. XXV. &c. 379

firmado con los otros una sentencia iniqua, scriuia à parte en otro libro, que no consentio en la tal sentencia, ó al rey, que haniendo primero firmado, segundo el dictamen verdadero de su conciencia, se firma despues con los de mas en otro libro, que se haga, porque salga la sentencia en nombre de todos, para monstrar al mundo la falsedad de esas traças, quiero que me respondan los mismos, que las inventaron. Pregunto quando al Principe, que tiene puestas estas leyes en sus Senados, y Oydores, si uno de sus Oydores se firmase desta manera cum protesto, ó contra firma, en una conjuracion, que contra su Alteza se tratasse en el Senado, tenia por ventura por escusado al que tal firmasse, se libraria este de culpaya de nota de traydor con el protesto, ó contra otra contraforma, cierto no, si no que diria su Alteza muy bien que antes bania de dar la vida el Senador, que consentir, ó firmar semejante traycion. Pues porque sera esto verdad en los pecados, que se hacen contra el Principe, y no en los que se hacen contra Dios? Por esto no permitian los Principes, que se haga fuerza á sus Oydores, para que se firmen contra sus conciencias, en sentencia, que sea claramente injusta; basta que se haga esto en los negocios dudosos, y opinables. Hæc Maderiaga. Iguitur non licet alii ac subscríberet iniustæ lentiæ aliorum, etiam si protestetur, & faciat aliquem actum, & scripturam afferentem, se contrarium votum emisisse. Restat modò respondere ad argumentum *soprâ* positum. Ideo asiero, illas leges approbare, quod factum est à maiori parte non, quia à maiori parte factum est; Sed, quia præsumitur iustum, & inclius, ut tradit Morla in *tempor. iuriis*, tit. 12. quest. 9. num. 8. Unde, quando rem à maiori parte conclusum aperte appetit esse iniuriam, leges non illam approbat, sed reprobant. Vide circa presentem questionem *Bimium tom. 1. toto conf. 105.* *Riccius par. 3. decif. 277.* *Valerius in differentiis virtutumque fori*, ver. *suffragium*, differ. 2. & *Zanard. in direct. Theol. p. 2. præcep. 4. c. 33. q. 10.*

RESOL. XXV.

Virum in Parlamento postquam numerus sufficiens suffragatus fuit pro iniusto donativo, vel alia re, si aliquis postea concurrat, peccat mortaliter, & teneatur ad restitutionem?

Et an doctrina huīus questionis sit applicanda in primis suffragantibus? Ex p. 1. tr. 3. Ref. 16.

Hoc in Parlamento, quasi semper, in suffragiis maioris partis concluditur, ut in *Collectis pro conuentudine locorum*, obseruauit *Lessius lib. 2. cap. 33. dub. 2. num. 15.* & in specie loquens de Parlamento docuit *Graffius*, vbi *infrâ*, & *Carol. de Graffius in tract. de effect. cler.* Hoc supposito respondeo ad quæsumum, ita suffragantem peccare mortaliter: sed non teneri ad restitutionem. Sic in terminis de Parlamento docet *Iacob. de Graff. in decif. p. 1. lib. 2. c. 127. num. 14.* vbi ita ait: [Si agatur in ciuitate de faciendo donativo iniusto Domino Regi, vbi pluimata vota vincunt, & dum dantur vota aperiata, si aliqui ex nouissimis videntes vota præcedentia vississe, consentiant iniusto facinori ad humanum respectum, peccant mortaliter, sed non tenentur ad restitutionem.] Sic ille. Et *Tannerus in 2. 2. disput. 4. quest. 6. dub. 14. num. 395.* *Layman. lib. 3. sect. 5. tract. 2. cap. 5. num. 5.* *Villalobos in sum. tom. 2. tract. 11. dub. 7. num. 8.* *Sylvius in 2. 2. D. Th. quest. 62. art. 7.* *Megala in 2. 2. lib. 2. quest. 4. num. 32.* *Rodrig. in sum. p. 2. cap. 74. num. 4.* *Ledesma*

in summa, tom. 2. tract. 7. cap. 2. concl. 23. *Rebelius de obligat. inst. lib. 2. p. 2. quest. 14. sect. 5. num. 30.* *Fillius tom. 2. tract. 32. cap. 3. numero 63.* *Turrian. in 2. 2. tom. 2. disput. 12. dub. 2. num. 2. Lessius lib. 2. cap. 13. dub. 3. num. 23.* *Valentia tom. 3. disput. 5. quest. 6. punct. 3.* *Nauarr. lib. 3. cap. 3. num. 33.* *Valquez de restit. cap. 9. §. 1. dub. 1. num. 16. ¶ 17.* *adversus Medmann. C. de restit. quest. 7. ad 5.* & *Cordub. in summa, quest. 191.* Et ratio est: quia, cum iam damnum totum esset integrè datum per antecedentia suffragia, ille, qui potest in iniuste suffragium dedit, non est cooperatus ad illud damnum, plenè iam ante per alios datum. Si tamen, ut obseruant citati DD. suffragia essent revocabilia, etiam si esset sufficiens numerus, ille, qui ultimo loco suffragium tulit, tenetur restituere, quando alii renouarent sua suffragia, si ipse in oppositam sententiam declinaret: nam sua autoritate revocaret priora suffragia; & idem damnum non erat sequendum. At difficultas est, an doctrina huīus questionis, ab omnibus communiter cum supradictis limitationibus recepta, sit etiam applicanda in primis suffragantibus? Quæro igitur.

RESOL. XXVI.

An qui prior tulit suffragium antequam sufficiens numerus esset donatio iniquo suffragatu, teneatur ad restitutionem, etiam si certo sciret sequentes in eamdem partem ituros?

Et quid faciendum est in his angustijs, possitne aliquis in illo die se abstinerre à Parlamento? Ex p. 1. tr. 3. Ref. 17.

S. I. *N*Egatiū respondet *Salonius tom. 1. quest. 62. a. 1. concl. 2.* Sed meritò ab omnibus Sup. hoc legi relictur. Et ratio est: quia alii damnificarent: tamen, Ref. seq. à qui primus suffragium tulit, dedit efficacem causam principio, & danni, & positiue contulit eam laisionem. Sic *Vil. signanter à Villalobos in summa. tom. 2. tr. 11. dub. 7. num. 8. Syl. 6. Dux. cursum post meum in 2. 2. D. Thome. quest. 62. art. 7. Petr. à Nauarr. lib. 3. cap. 3. num. 36.* *Molin. tract. 2. diff. 732. Lessius, Fillius, Rodriguez, & Valquez locis citar.*

2. Nec valet dicere, quod iste non fuit causa, sine qua non fieret: quia ab aliis damnum illud iam erat faciendum; tamen fuit causa, sine qua non fuit factum & omnes illi, qui suffragia tulerint, vsquequo major pars esset completa, ita rei peragendæ contulerunt, ut sine illis non fieret, nullo alio denud adueniente. Dicendum est igitur, taliter suffragantes cause dannosæ aliquid conferre, & cooperari eorum suffragio ad id damnum: & quod alii id damnum essent post ipsos datuti, nisi ipsi illos anteverterent non tolli, quod ipsi id damnum iniuste revera dederint. Ex hoc non excusat Proceres, (quod est maximè notandum,) qui in Parlamento habent priora loca dum suffragant pro iniusto donativo, etiam si scient certo, alios suffragaturo, & conclusuros posse. Sed, quid in his angustijs faciendum possetne aliquis in illo die se abstinerre à Parlamento? hoc vide quæ hic est bimus in fequenti dubitatione.

RESOL. XXVII.

An licitum sit aliquando ferre suffragium, quando iam conclusum est negotium iniustum?

Et hoc Resolutio & quæstio deferuerit pro omnibus Communis, Capitulis, Collegijs, Consiliariis, Parlamentis,